

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

6. Ut lite non contestatâ non procedatur ad testium receptionem vel ad
Sententiam definitivam

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

quoad perceptionem fructuum in mala fide. *L. 22. C. de R. V.* Quod Procurator fiat Dominus litis, libellique mutatio impediatur. Vid. Engel, Schmalzg. Pichl. Vall.

TITULUS VI.

Ut Lite non contestata non procedatur ad testium receptionem, vel ad Sententiam definitivam.

Q. 1. *Quid prasens rubrica contineat, quaq; sit ejus ratio?* *Resp.* ad. 1. Continet regulam generalem, qua vetatur lite nondum contestata in judicio ordinario procedi vel ad testium receptionem, vel ad Sententiam definitivam, id est, super causa & negotio principali ferendam; ad interlocutoriam enim, quæ super quæstionibus incidentibus vel emergentibus inter principium & finem causæ fertur, potest procedi *c. 19. de judic.* Pich. *h. t. n. 1.*

Resp. ad 2. Ratio Rubricæ est, quia ante litis contestationem causa nondum censetur in judicium deducta. *c. un. de lit. contest.* Testes autem in judicio tantum, & ad judicem informandum audiri debent; ergo.

Q. 2. *Quinam casus expressi sint in jure, in quibus lite non contestatâ testes non sint recipiendi, nec procedendum ad Sententiam definitivam?*

Resp. Seqq. Primus expressus est in *c. 1. h. t.* ubi, quod

quòd si agatur de crimine adulterii civiliter, ad separationem tori vel restitutionem dotis, etiamsi reus sit contumax, non possit procedi ad receptionem testium, vel sententiam definitivam sed tantum ad rei contumacis excommunicationem. Ratio, quia causa hæc est odiosa, in eaque contra, ac in causis matrimonialibus fieri amat, observandus processus ordinarius. *Secundus* expressus est in *c. 2. h. t.* ubi, quod etiam in causa restitutionis, in casu *cap. cit.* contra contumacem proferri Sententia non possit, si non præcessit litis contestatio. *Tertius* in *c. 3. h. t.* ubi, quòd si reus se contumaciter absentet, & causa sit talis, in qua missio in possessionem rei petita fieri non potest, non ad sententiam, sed ad censuram tantum Ecclesiasticam possit procedi. *Quartus* est in *c. 4. h. t.* ubi, si in causa matrimoniali testes sint recepti ante litis contestationem, vel post interpositam appellationem, *nulla præcedente contumaciâ rei* conventi, attestations receptas & acta omnia ipso jure esse irrita & nulla. *Quintus* *c. ult. h. t.* dum ibi in princ. dicitur, *cum civiliter agitur &c.* satis indicatur, in causis quidem civilibus, vel criminalibus civiliter intentatis, nunquam in criminaliter intentatis *pro futura accusatione* procedi posse ad receptionem testium. Ratio, cur strictissimè si hic observandus ordo judicarius, est gravissimum & irreparabile damnum Rei.

Q. 3. An non dentur casus, in quibus procedi possit ante litem contestatam ad receptionem testium

stium & Sententiam definitivam, & quid tum observandum? Resp. ad 1. Affirm. Primus isque generalis tam pro Reo, quàm Actore est, dum aliàs elaberetur facultas ferendi & recipiendi testimonii. c. ult. §. 1. h. t. 2. dum receptio testimonium adhibetur ad perpetuam rei memoriam. c. cit. §. sunt & alii. Quæ dispositio præsertim favorem Rei spectat, adeo ut Actori nonnisi in raris casibus competat, v. g. dum ei aliquid debetur in diem, vel id à futura conditione aut alterius arbitrio dependet. 3. Si iudex procedit ex officio per viam inquisitionis generalis c. cit. ne scil. delicta maneant impunita. 4. Dum agitur de valore matrimonii carnalis, & reus contumaciter non comparet, & recipi testes possunt, & sententia definitiva ferri. c. cit. §. porro. Disp. inter hunc & casum primum & Quartum quæst. præced. positum assignat Schmalzgrub. h. t. n. 9. 5. Dum agitur de Prælato amovendo ob nullitatem electionis, sive ex defectu formæ, sive vitio personæ proventem, potest, si contumax fuerit, absque litis contestatione ad receptionem testium & sententiam definitivam procedi. cit. §. porro. c. 37. caus. 11. q. 3. & c. 6. Si Actor post oblatum libellum legitimè citatus contumaciter se absentet, quo casu non tantum reus potest ab eâ instantia absolvi, sed etiam recipi testes ad ejus instantiam, imò ad sententiam definitivam procedi. Auth. qui semel. C. quom. & quand. c. 3. de dolo

Resp. ad 2. Seqq. sunt observanda, 1. Debet

bet subesse rationabilis causa. 2. Requiritur *regulariter* citatio partis, contra quam producuntur testes. Pirh. *h. t. n. 16.* 3. Ut actor, dum citari nequit, eundem infra annum continuum à tempore, quo potuit conveniri, conveniat, vel saltem testium receptionem & depositiones ei denuntiet, alias receptio & attestationes, quantum concernunt favorem producentis, sint invalidæ. Ratio, quia testes præsumuntur in fraudem recepti.

TITULUS VII.

De Juramento Calumniæ.

Q. 1. *Quid sit juramentum calumniæ, & quid continere debeat?* Resp. ad 1. Juramentum calumniæ scil. non inferendæ, Germanicè *der Eyd für Gefährde* / est, quod post litem contestatam ab utroque litigantium præstatur coram iudice in loco iudicii publico super tota causa, quo tactis regulariter Evangelicis jurant, quòd sine animo calumniandi, credentes se habere justam causam, litigare velint. Differt à *Juramento malitiæ*, quòd hoc vel ante, vel post litem contestatam, & toties, quoties est præsumptio, quid dici malitiosè; item quòd super singularibus articulis præstetur; Juramentum autem calumniæ regulariter in eadem causa tantum semel, post L. C. & super toto negotio. Differt etiam à *Juramento veritatis*, quòd hoc fit